Rasid Tugral kuvasi Äkäslompolon kylää joulukuussa 2014.

Rasid Tugral oli vaihto-opiskelijana Jyväskylän yliopistossa syksyn 2014. Kämppäkaveri Anbu Poosakkannu tiesi Tugralin uskonnäkemykset ja halun liittyä Isisiin, mutta Poosakkannu ei koskaan pelännyt. Päinvastoin, hän kuvaa Tugralia mukavaksi kaveriksi.

Ei äitikään pitänyt, sillä hän itki kuullessaan pojan suunnitelmista.

Kun Poosakkannu kysyi Tugralilta Isisin tekemistä raakuuksista, tämä totesi vain: -Jos haluat Islamilaisen valtion, on pakko tappaa.

Kun turkkilainen yliopistokaveri ihmetteli Tugralin väkivaltamyönteisiä päivityksiä Syyriasta, perustelut kuuluivat, että julmuuksia tehdään tv-kameroita varten. Ne pitävät vihollisen pelokkaana.

Karin Creutzille nämä perustelut ovat tuttuja. Hän kutsuu sitä asioiden pois selittämiseksi. Ihminen selittää pahan pois, kertoo itselleen pätevän syyn, miksi tavallisia ihmisiä pitää kiduttaa ja tappaa ja rangaista.

-Vaikka totta kai on myös ihmisiä, jotka eivät karta väkivaltaa.

Turkkilainen neropatti oli Jyväskylän yliopistolla odotettu vieras. Poosakkannun mukaan yliopisto tuki lahjakasta opiskelijaa 500 euron kuukausistipendillä.

Yliopiston harmiksi Tugralia eivät opinnot kiinnostaneet -kenties siksi, ettei Tugral tullut Suomeen opiskelemaan.

Hänellä oli mielessään kaksi tärkeämpää asiaa. Isis ja revontulet.

Tugralin päivärytmi ihmetytti kämppistä. Tugral surffaili netissä uuden yhteisönsä parissa aamuneljään ja heräsi iltapäivällä.

Sen jälkeen hän meni moskeijaan, jossa tutustui muihin muslimeihin. Hän yritti värvätä heitä myös Isisin riveihin, mutta ei saanut vastakaikua. Päinvastoin moskeijalla väiteltiin ahkerasti Tugralin uskonnäkemyksiä vastaan.

Lopulta joku ilmoitti värväyksestä poliisille. 18. marraskuuta Tugral ihmetteli Facebookissa, että suojelupoliisi kävi tapaamassa häntä.

Ja sitten olivat revontulet, nuo kiehtovat pohjoisen taivasvalot, geomagneettiset myrskyt. Niihin Tugral tunsi loputonta vetoa.

Tugral kertoi Poosakkannulle, että halusi nähdä talvipäivänseisauksen ja revontulet pohjoisessa. Hän jakoi sosiaalisessa mediassa tieteellistä tietoa geomagneettisista myrskyistä. Ja onnellinen oli se syyskuinen ilta, kun Tugral sai todistaa revontulia Jyväskylän yllä.

Mutta miksi Rasid Tugral radikalisoitui? Miksi älykäs, sosiaalinen ja hassutteleva fysiikan opiskelija valitsee äärijärjestön?

Sitä ei kai koskaan voi täysin tietää, mutta arvella voi.

Ehkä radikalismin siemen kylvettiin häneen jo nuorena. Tugralin oma perhe oli uskonnollinen, mutta ei missään suhteessa radikaali. Sen sijaan hänen setänsä, suvun patriarkka, bloggasi islaminuskosta jyrkkään sävyyn vuosina 2008-2014. Hänen mukaansa juutalaiset ja kristityt olivat kirottuja, koska eivät uskoneet Allahiin, ja heitä odotti siitä syystä kivulias rangaistus. Samaisen patriarkan vaimo opetti *Koraania* Tugralille tämän lukioaikoina.

Vuonna 2013 turkkilaisopiskelijat pauhasivat hallituksen vastaisissa mielenosoituksissa. Tugral oli itsekin Taksimin aukiolla, ja hän kirjoitti sosiaaliseen mediaan kiukkuisia hallituksen vastaisia tekstejä.

Mielenosoitusten aikoihin Tugral alkoi muuttua, myös ulkoisesti. Hän antoi partansa ja hiustensa kasvaa. Hän alkoi viihtyä kampuksen moskeijassa ja keskusteli siellä uusien ystäviensä kanssa *Koraanista*.

Keväällä 2014 hän alkoi kaikkien yllätykseksi pitää kahden kaverinsa kanssa uskonnollista lukupiiriä yliopistolla.

Tugral alkoi tulkita *Koraania* vanhoillisesti salafistisen suuntauksen mukaan. Hän suhtautui uskontoon kuin elettäisiin 700-luvulla. Hän moitti Turkin valtiota siitä, että se antoi ihmisten valita säännöt, vaikka vain Jumala pystyi niitä säätämään.

Yksi hänen yliopistokavereistaan lähti Isisiin, ja tämä lähetti Tugralille tietoja Syyriasta. Netin keskustelupalstoilta hän löysi lisää hengenheimolaisiaan.

Voi kai sanoa, että Tugral luiskahti siihen samanmielisten kuplaan, josta Yhdysvaltojen väistynyt presidentti **Barack Obama** varoitti läksiäispuheessaan.

Kuplaan, joka uhkaa meitä kaikkia etenkin sosiaalisen median aikakaudella. Siinä ei ole kompromisseja eikä vastakkaisia mielipiteitä, vaan vain yksi totuus, joka jyrää alleen kaikki muut totuudet.

Onko lopulta tärkeää, mikä se totuus milloinkin on? Ovatko utopiat sittenkin pohjimmiltaan yhtä ja samaa, mutta eri aatteissa ja vaatteissa?

Moni suomalainen lähti 1930-luvulla riemuiten Neuvostoliittoon kommunismin utopiaa rakentamaan. He saivat pettyä pahanpäiväisesti viimeistään joukkohaudan reunalla, jonne oman puolueen jäsenet heidät taluttivat.

Entä eroaako Isisin utopia natsien tuhatvuotisesta valtakunnasta?

Tutkija Karin Creutzin mielestä ei. Isis ei ole historian valossa mitenkään ainutkertainen asia. Radikalisoitumista on ollut aina.

Ja niin usein kauniiksi ja puhtoiseksi puettu hanke on päättynyt järjettömään väkivaltaan. Niin usein tavalliset ihmiset ovat löytäneet itsensä tekemästä hirmutekoja toisilleen, Suomessakin.

-Paras radikalisoitumisen kuvaus on **Väinö Linnan** *Täällä Pohjantähden alla*, Creutz toteaa.

Rasid Tugralin vaihto-oppilasvuosi Jyväskylässä jäi puolitiehen. Hän lähti Suomesta tammikuussa 2015 heti Lapin matkan jälkeen.

Jo 10. tammikuuta hän valehteli vanhemmilleen Ankarassa menevänsä vietämään yötä yliopistokavereidensa kanssa, mutta hän pakkasikin laukkunsa ja lähti Syyriaan.

Läheiset saivat tiedon miehen olinpaikasta vasta maaliskuussa, jolloin tämä lähetti Facebookissa terveisiä kalifaatista.

Isisin kalifaatti otti uuden kansalaisensa vastaan karulla tavalla.

Tulokkaiden asuinolot olivat kurjat. Oli ahdasta ja likaista. Välillä mies asui toisten taistelijakokelaiden kanssa luolassa.

Hän kirjoitti sosiaaliseen mediaan, kuinka pommitukset tekivät hermorauniokSi. Hän näki paljon ongelmia, huonoa organisointia, kahjoa liikennekulttuuria. Hän paleli vartiossa ja pelkäsi, että kaveri vierellä kuolee hypotermiaan.

Silti hän jaksoi uskoa utopiaansa.

-Islamilainen valtio ei ole täydellinen valtio, mutta ihmisten virheet eivät ole valtion vika, hän kirjoitti *VOA*-lehden mukaan.

Ensimmäisen vuoden aikana ehti tapahtua paljon. Tugral meni naimisiin turkkilaistaustaisen naisen kanssa. Hän haavoittui taistelussa.

Elokuussa 2016 Rasid Tugralin sota loppui. Hän menehtyi taistelussa kurdijoukkoja vastaan Pohjois-Rakkassa. Hän oli kuollessaan 27-vuotias.

Anbu Poosakkannu kuuli Tugralin kuolemasta amerikkalaistoimittajalta viime syksynä.

Hän sanoo, että ajatus kämppiksen kuolemasta satuttaa edelleen. Hän kertoo olevansa vihainen Isisille, joka värvää nuoria sotaan.

-Maailma menetti hyvän kaverin, Poosakkannu sanoo.

Ei nähnyt Rasid Tugral Islamilaisen valtion kunnianpäiviä. Utopia oli jälleen kerran sitä itseään, höttöistä unelmaa. Jälleen kerran vallankumous ahmaisi lapsensa rujolla tavalla.

Mutta yhden haaveensa mies ehti toteuttaa.

Oli 22. joulukuuta 2014. Äkäslompololaisessa hostellissa myhäili onnellinen nuori mies. Kaamoksen sini puski ruudun läpi huoneeseen, Rasid Tugral tutki edellisillan revontuliotoksiaan.

Hän käsitteli kuvia, ihaili kuinka hienosti oli onnistunut saamaan kuvaan koko typen ja hapen muodostaman värikirjon.

Lopulta hän valitsi kuvista yhden ja latasi sen Facebookiin. Kuvan saatteeksi hän kirjoitti:

-Viiden kuukauden Suomessa oloni ajan olen odottanut tätä hetkeä. Tulin Lappiin talvipäivänseisauksen vuoksi, mutta keli oli surkea. Niin oli tänäänkin, mutta vaikka ennustukset sanoivat, että on pilvistä, ilma kirkastui yhtäkkiä juuri ennen talvipäivänseisauksen hetkeä, jolloin GI-myrsky alkoi.

-Tämä oli epäilemättä yksi elämäni parhaista hetkistä.

Lähteet: VOA (Voice of America), Newsweek, Torikokous.fi, Rasid Tugralin Facebook-sivut

Nyt kun Donald Trump aloittaa presidenttinä, Katie Dickinsonista tuntuu toisaalta paremmalta, toisaalta pahemmalta kuin heti voiton jälkeen. Alkujärkytys on mennyt ohi, mutta tulevaisuus ahdistaa.

Kymmenen viikon surutyö

Donald Trumpin vaalivoitosta järkyttyneet yhdysvaltalaiset pelkäävät tulevaa aikaa. Uusi presidentti on nostanut pintaan voimakkaampia tunteita kuin Suomessa osataan ajatella. Pahin pettymys on jo käsitelty.

MARIA ANNALA, teksti ja kuvat

Kun **Katie Dickinson** kuuli **Donald Trumpin** voittaneen presidentinvaalit, hän purskahti itkuun keskellä 18 sängyn hostellihuonetta. Hän pakeni suihkuun, jossa sai vollottaa kaikessa rauhassa.

-En arvannut, että minulle tulisi niin paha mieli, 30-vuotias Dickinson kertoo.

Hänelle oli tuskallista nähdä vaalivoiton menevän miehelle, joka on kehuskellut kähmivänsä naisia. Sekä Dickinson että hänen kaksi sisartaan ovat kokeneet seksuaalista väkivaltaa.

Dickinson oli vaalipäivänä juuri aloittamassa sisarensa kanssa lomamatkaa Euroopassa. He päättivät, etteivät antaisi uutisen pilata lomaansa.

-Teeskentelimme loppumatkan olevamme kanadalaisia, sillä pelkäsimme, että muuten kaikki alkaisivat puhua vaaleista.

Muutamaa viikkoa myöhemmin Yhdysvalloissa juhlittiin kiitospäivää. Dickinson vietti pyhät sukunsa kanssa ja pelkäsi, että riidat vaaleista pilaisivat juhlatunnelman.

Sukulaiset olivat jo kertaalleen ottaneet aiheesta yhteen Facebookissa. Riitaa aktiivisesti haastanut, Trumpia kannattava serkku ei päässyt kiitospäivän juhliin, mutta hän yritti yllyttää tätinsä lietsomaan riitaa puolestaan. Serkku halusi tädin härnäävän Dickinsonin veljeä, joka on kiihkeä **Bernie Sandersin** kannattaja.

-Olin juuri ottamassa ruokaa seisovasta pöydästä, kun näin tekstiviestin saapuvan tätini puhelimeen: ”Sano Tomille, että olen iloinen, kun Trump voitti.” Heti perään tuli toinen viesti: ”Nauhoita hänen reaktionsa.”

Täti ei kuitenkaan antanut yllyttää itseään, ja ilmiriidoilta säästyttiin.

Kuukautta myöhemmin jouluna serkkukin oli sukujuhlissa mukana. Siihen mennessä kuumimmat tunteet olivat onneksi jo rauhoittuneet.

Nyt Trumpin astuessa virkaan Dickinsonilla on tämän voitosta tavallaan parempi ja tavallaan pahempi olo.

-Alkujärkytys on mennyt ohi, ja tunteita on nyt vähemmän, hän kuvaa.

Tulevaisuus tuntuu silti epävarmalta ja ahdistavalta.

Johanna Bogdanow riitaantui vaalituloksesta jo vaali-iltana.

-Olin kutsunut kylään vanhan kaverini, jota en ollut nähnyt vuosiin. Meidän piti mennä yhdessä eräälseen baariin vaalivalvojaisiin, mutta sitten kävi ilmi, että hän on Trumpin kannattaja, 24-vuotias Bogdanow kertoo.

-En arvannut sitä ollenkaan.

Syntyi niin kiivas keskustelu, ettei kaksikko lopulta koskaan lähtenyt baariin, vaan katsoi lähetystä Bogdanowin kotona.

Kun Trumpin voitto alkoi varmistua, Bodganow tunsi olonsa vihaiseksi.

-En halunnut katsoa ääntenlaskentaa loppuun. Pyysin kaveriani lähtemään kotiin ja menin nukkumaan.

Enää Bogdanow ja hänen kaverinsa eivät ole puheväleissä.

Aamulla iski suru.

-Tuntui kuin kaikki elämä olisi imetty suonistani.

Bogdanow oli huolissaan amerikkalaissyntyisestä ystävästään, jonka meksikolaiset vanhemmat oleskelevat maassa laittomasti. Hän mietti myös tuntemiensa köyhien lasten kohtaloa.

-Heillä on hädin tuskin ruokaa pöydässä, mutta heillä on sentään (sairausvakuutus) Obamacare. Jos se viedään, heille ei jää mitään.

Myös Bogdanowin kiitospäivä oli vaalien vuoksi vaikea. Bogdanowin oma perhe äänestää demokraatteja, mutta muu suku on uskollista republikaaneille.

Perhe suunnitteli autossa, miten välttäisi poliittiset keskustelut. Välttely ei kuitenkaan onnistunut.

-Setäni lisäsi kiitospäivän rukouksensa perään (Trumpin vaalilauseen): ”Tehdään Amerikasta taas suuri.”

Vaalien jälkeen Bogdanow työnsi monen viikon ajan Trumpin voiton kokonaan mielestään. Vasta kaksi viikkoa ennen virkaanastujaisia hän päästi itsensä kunnolla käsittelemään asiaa.

-Nyt tuntuu, että haluaisin alkaa vaikuttaa asioihin enemmän kuin ennen.

Lourdes Reyesin päällimmäisin tunne oli pettymys, kun hän kuuli Trumpin voitosta.

-Ajattelin, että amerikkalaiset äänestäjät olisivat älykkäämpiä, hän sanoo.

-Näissä vaaleissa voitti mielipaha.

Meksikolainen Reyes on asunut Yhdysvalloissa neljä vuotta, eikä hänellä ollut äänioikeutta uuden kotimaansa vaaleissa. Hän oli halunnut uskoa äänestäjien näkevän Trumpin puheiden läpi.

Vaalitulos oli tulenarka aihe myös Reyesin miehen amerikkalaisen suvun kiitospäivän juhlissa.

-Kun menimme juhliin, isäntäväki oli laittanut pihaan kyltin, jossa luki: ”Politiikasta puhuminen kielletty.”

Vieraat noudattivat isäntäväen toivetta, ja kiistoilta säästyttiin.

Reyesin suurin huoli on se, voiko Trumpin temperamentti viedä Yhdysvallat sotaan. Uuden presidentin virkakauden alkaessa hän on odottavalla kannalla.

-On liian varhaista muodostaa mielipidettä.

Trumpin syrjivät kommentit meksikolaisista osoittavat Reyesin mielestä, miten epäaito hän on.

-Minulle on pettymys tietää, että on niin tietämättömiä, tyhmiä ihmisiä, että he uskovat hänen valheitaan.

Johanna Bogdanow työnsi Trumpin vaalivoiton mielestään, ja vasta kaksi viikkoa ennen virkaanastujaisia hän päästi itsensä kunnolla käsittelemään asiaa. Nyt hän haluaisi alkaa vaikuttaa asioihin enemmän kuin ennen.

”Tuntui kuin kaikki elämä olisi imetty suonistani.”

JOHANNA BOGDANOW